

ЛІТЕРАТУРА

1. Дзюба Т. М. Психотехніки корекційної роботи з проявами агресії підлітків у травмі війни. Психологічна допомога: від кризи до ресурсу. Матеріали VI Всеукраїнського науково-практичного форуму з міжнародною участю (24-30 квітня 2023 року, м. Суми) / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми: НВВ КЗ СОШПО. 2023. С. 32–34. <https://is.gd/nFmxK8>
2. Іваненко Б. Б. Самодеструктивна поведінка особистості: детермінанти і можливості саморегуляції. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія Психологічні науки. Вип. 6. Т. 1, 2017. С. 35–40.

СПЕЦИФІКА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Діденко Є. П.

Полтавський державний медичний університет
didenkoyevhenija@gmail.com

У руслі реформаційних процесів в освіті та інтеграції України у світове медичне співтовариство постають нові вимоги до професійної підготовки майбутніх лікарів. Упровадження міжнародних медичних та освітніх стандартів [1, 2] вимагають підвищення рівня сформованості професійної компетентності майбутніх лікарів, підготовку фахівців, які здатні компетентно виконувати професійні завдання різного рівня складності.

Серед основних завдань системи медичної освіти є формування у майбутнього лікаря фокусу на особистісний та професійний розвиток, здатність до творчого пошуку, розвиток критичного мислення, виконання різнопланової науково-дослідницької діяльності, формування гуманності, толерантності, соціальної зрілості, конкурентоспроможності, професійної компетентності.

Всі ці аспекти сприятимуть формуванню фахівця, здатного не лише слідкувати за здоров'ям пацієнтів, а й постійно розвиватися, удосконалюватися упродовж всього життя.

Серед кола наукових досліджень у яких піднімається питання професійної підготовки майбутніх лікарів, досить часто звертають увагу на тому, що в закладах вищої освіти лише незначна роль відводиться залученню майбутніх лікарів до виконання різнопланової дослідницької діяльності через недостатнє науково-методичне та матеріальне забезпечення. Досить часто постає питання необхідності наукового обґрунтування змісту, методів, засобів та передових наукових технологій дослідницької діяльності майбутніх лікарів у процесі вивчення природничих дисциплін під час навчання у закладах вищої освіти.

Викладачами кафедри хімії та фармації Полтавського державного медичного університету забезпечується активне формування професійної компетентності майбутніх лікарів у процесі вивчення природничих дисциплін, зокрема «Медичної хімії» та вибіркової дисципліни «Фізико-хімічні методи дослідження в медицині». Вивчення цих дисциплін спрямоване не лише на опанування теоретичним матеріалом, необхідним у майбутній професійній діяльності, а й на формування дослідницьких умінь та реалізацію творчих можливостей здобувачів, підкріплених самостійним дослідницьким пошуком. Адже професійна компетентність лікаря-практика має в своєму підґрунті не лише якісні знання отриманні при вивченні дисциплін природничого циклу, а й фахової майстерності, отриманої під час виконання різнопланової дослідницької діяльності. Серед необхідних рис сучасного лікаря виділяємо освіченість, розвинене логічне мислення, уміння аналізувати інформацію та робити необхідні висновки, усвідомлено здійснювати дослідницьку діяльність, бути упевненим у власних знаннях та діях. Окрім того висококваліфікований лікар має володіти методами наукового пізнання, постійно оновлювати фахові знання, слідкувати за передовими науковими дослідженнями в медицині, що дасть можливість якісно виконувати коло професійних завдань.

Вивчення дисциплін «Медична хімія» та «Фізико-хімічні методи дослідження в медицині» передбачає перехід здобувачів від навчальної діяльності до дослідницької і далі, що матиме позитивний вплив на формування їх професійної компетентності у майбутньому. Дослідницьку діяльність майбутніх лікарів ми розглядаємо як один з основних чинників формування особистості лікаря, його наукового потенціалу, високого рівня конкурентоспроможності на ринку праці.

Адже лікар навіть дуже вузької спеціальності задля виконання професійних завдань на високому рівні має здійснювати активну дослідницьку діяльність. Постановка правильного діагнозу та вибір адекватного методу лікування є складним процесом, що потребує врахування багатьох факторів, опанування якими часто є поза рамками навчальної дисципліни і забезпечується саме навичками дослідницького характеру. Лікарі, які володіють навичками дослідницької діяльності, краще розуміють механізми захворювань і можуть застосовувати індивідуальний підхід до лікування пацієнтів, запроваджувати новітні протоколи лікування та підвищувати ефективність медичних втручань.

Дослідницька діяльність здобувачів під час вивчення дисципліни «Медична хімія» ґрунтується на пошуку та аналізі теоретичної інформації, виконанні хімічних дослідів, що стосуються теми конкретного заняття, узагальненні отриманих знань та формуванні

необхідних висновків. Під час виконання практичних робіт майбутні лікарі опановують методикау проведення хімічного експерименту, вивчають специфічні хімічні реакції, виконують дослідження, використовуючи специфічний лабораторний посуд та прилади. Вузкоспеціалізовані знання, уміння і навички, отримані студентами при вивченні дисципліни «Медична хімія» у подальшому стануть підґрунтям їх дослідницької діяльності під час вивчення вибіркової дисципліни «Фізико-хімічні методи дослідження в медицині».

Н. Волощук у своєму дослідженні [3] пропонує такий порядок виконання студентами наукових робіт:

- вибір теми наукового дослідження;
- стратегія і тактика досліджень;
- пошук наукової літератури з обраної або запропонованої викладачем тематики;
- переклад спеціальної літератури (якщо така відсутня державною мовою);
- виконання конкретних індивідуальних завдань;
- аналіз отриманих результатів;
- статистична обробка результатів пошукової роботи;
- аналіз, узагальнення та обговорення отриманих даних разом з науковим керівником;
- формування тексту наукової роботи.

Під час вивчення вибіркової дисципліни «Фізико-хімічні методи дослідження в медицині» майбутні лікарі виконують різнопланові наукові дослідження, результати яких презентуються у формі доповідей на конкурсі проєктів, університетських та міжвузівських науково-практичних конференціях.

Виконання дослідницьких проєктів є важливим елементом навчально-виховної роботи, оскільки сприяє не лише поглибленню теоретичних знань, а й умінню використання їх при виконанні професійних завдань різного рівня складності, аналізувати отриману інформацію, узагальнювати її, з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки між явищами, робити висновки, сприяє розширенню наукового світогляду, раціональному використанню вільного часу, самореалізації особистості майбутнього лікаря.

ЛІТЕРАТУРА

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки. 37 с.
2. Наказ МОЗ України від 22.03.2004 р. № 148 «Про заходи щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої медичної та фармацевтичної освіти».
3. Voloshchuk N. I., Denisyuk O. M. Individual work in the student's scientific circle of the Department of Pharmacology as a factor in the formation of professional competences. *Bukovinsky Medical Bulletin*. 2014. Vol. 18, № 4 (72). P. 257–259.